

กิเลสหนูนสูง

พระอาจารย์สงบ มนฺสฺสนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๘

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรม ธรรมะเป็นสัจธรรมที่เราแสวงหาเพื่อชีวิตของตน เพราะชีวิต
ของตนเกิดมา เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนา พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิก
บาน

หัวใจเราตื่นขึ้นมาหรือไม่

ถ้าหัวใจเราตื่นขึ้นมา ตื่นขึ้นมาด้วยสติด้วยปัญญาของตน ถ้าเราตื่นขึ้นมาด้วยสติด้วย
ปัญญาของตน ชีวิตก็คือชีวิตนี้แหละ แต่มันมีสติมีปัญญา แล้วมันแสวงหาสิ่งที่ดีงามสำหรับชีวิต
ของตน แล้วสิ่งที่ดีงามในพระพุทธศาสนาไป ถึงที่สุดแห่งทุกข์

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาหรือสัตว์ชนสัตว์ๆ หรือหัวใจของสัตว์โลกพ้นไปจาก
ทุกข์

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสวยวิมุตติสุขๆ ใจ แล้วยืนยันโดยพระอัญญาโกณฑ
ัญญะรู้แล้วหนอ นั่นนะมีดวงตาเห็นธรรม แสดงเทศนาว่าการขึ้นมา พระอรหันต์ ๖๐ องค์พ้นจาก
บ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ สิ่งที่พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ไป เวลาสุภาภิ
เสสนิพพาน พระอรหันต์ที่ยังดำรงชีวิตอยู่ ยังมีชีวิตอยู่ เขาวิมุตติสุขๆ ใจ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มารดลใจๆ ใจ ถ้ามันมีความสุขนั้นก็มีความสุขได้ทำไม
ละ ก็ตายไปเพื่อวิมุตติสุขอันนั้นใจ นี่เวลามารดลใจ มารดลใจองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

สิ่งที่เป็นจริงๆ สิ่งที่เป็นจริง มารจะมารดลใจ มันจะทำสิ่งใด นั้นมันเป็นเรื่องโลกๆ เรื่องของ
สิ่งที่ผลของวิมุตติ แต่ในความเป็นจริงๆ มารก็ไม่รู้ว่าวิมุตติสุขมันเป็นอย่างไร

สิ่งที่เป็นสัจจะเป็นความจริงในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับพระอรหันต์
๖๐ องค์พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ นี่เป็นสิ่งที่ปรารถนาของชาวพุทธ สิ่งที่เราเกิด
เป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา

ฉะนั้น เวลาเกิดมาพบพระพุทธศาสนา ในเมื่อเป็นปุถุชนคนหนา ปุถุชนคนหนา องค์สมเด็จพระ
พระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้อุณูปุพพิกา ให้ทำงานของตนขึ้นมาก่อน ทำงานของตนขึ้นมาให้มี
อำนาจวาสนาของตนใจ

แต่คนที่เกิดมามีอำนาจวาสนา เวลาไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขอบวชๆ เอหิ
ภิกขุ บริหาร ๘ มาโดยความเป็นทิพย์ นี่สิ่งที่เป็นทิพย์ของเขา สิ่งที่เราพาหิยะพึงเทศน์องค์สมเด็จพระ
พระสัมมาสัมพุทธเจ้าหนเดียวใจ เวลาขอบวชๆ ใจ เป็นพระอรหันต์ นี่เป็นพระอรหันต์นะ ตั้งแต่พึง
เทศน์ ตั้งแต่เป็นฆราวาส จะขอบวชๆ

“อ้าว! ก็เธอไม่มีบริวาร”

ไปแสวงหาบริวาร โดนแม่โคขวิดตายๆ นี่พระอรหันต์

สิ่งนี้เป็นที่ยืนยันว่า สิ่งนี้ กุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา บุญกุศลของแต่ละบุคคลมันไม่
เหมือนกัน ถ้าบุญกุศลของคนไม่เหมือนกัน เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา
กึ่งกลางพระพุทธศาสนา ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง เจริญโดยหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบา
อาจารย์ของเราท่านฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมาตามความเป็นจริง แล้วท่านเอาสิ่งนั้นอบรมบ่ม
เพาะขึ้นมา สร้างธรรมทายาทๆ ธรรมทายาทผู้ที่ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมาตามความเป็นจริง

ถ้าฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมาตามความเป็นจริง เริ่มต้นตั้งแต่ล้มลุกคลุกคลาน ล้มลุกคลุกคลานขึ้นมาแล้วพยายามตั้งเนื้อตั้งตัวขึ้นมาให้ได้ พอตั้งเนื้อตั้งตัวขึ้นมาให้ได้นะ แล้วฝึกหัดปฏิบัติตามข้อเท็จจริงนั้น ถ้าฝึกหัดปฏิบัติตามข้อเท็จจริงนั้น ถ้ามีอำนาจวาสนา เขาจะเริ่มฝึกหัดโดยมีสติ แล้วถ้าฝึกหัดเป็นบุคคลคู่ที่ ๑ สติ ปัญญา คู่ที่ ๒ คู่ที่ ๓ ขึ้นไปจะเป็นมหาสติ มหาปัญญา เวลาขึ้นไป เวลาจิตเดิมแท้นี้ส่องใส จิตเดิมแท้หมองไปด้วยอุปกิเลส

หลวงปู่มั่นบอกว่า กิเลสอยู่ที่สติจิต อยู่ที่จิตเดิมแท้

เวลาเป็นปัญญาญาณ มันละเอียด มันลึกซึ้ง มันรอบคอบขึ้นมาแต่ละขั้นแต่ละตอนขึ้นไป แต่แต่ละขั้นแต่ละตอนขึ้นมาจากหัวใจของผู้ที่เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาหรือสัตว์ชนสัตว์ หรือสัตว์ชนสัตว์หรือหัวใจของสัตว์โลก หรือหัวใจของผู้ที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะที่ขี้ทุกข์ขี้ยากอยู่นั้นไง เวลาเทศนาว่าการ เทวดา อินทร์ พรหมมาฟังเทศน์สำเร็จเป็นพระอรหันต์ๆ

นี่ไง เวลาหรือสัตว์ชนสัตว์ หรือสัตว์ชนสัตว์ในวัฏฏะเป็นวิวัฏฏะ ออกจากวัฏฏะนี้ไป วิมุตติสุข วิมุตติสุขคือมันไม่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มันเป็น เอโก ธมฺโม มันเป็นวิหารธรรม มันสิ้นสงสัยในการเวียนว่ายตายเกิด นี่สิ้นสงสัย สติเป็นอัตโนมิตี ถ้ามีสติอัตโนมิตีมันไม่พลั้งไม่เผลอ มันไม่มีการเคลื่อนไปข้างหน้าและข้างหลัง มันจะไปเกิดที่ไหนล่ะ

เวลาเกิดๆ เวลาเกิด เกิดจากไหน จิตเวลาตาย เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ถึงที่สุดแล้วเราต้องสิ้นชีวิตนี้ไปโดยข้อเท็จจริงของวัฏฏะ แล้วข้อเท็จจริงของวัฏฏะ แล้วมีสิ่งใดเป็นสมบัติของเราไปละ

สิ่งที่เป็นสมบัติ เห็นไหม เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา มีบุญมีกุศลขึ้นมาสร้างบุญสร้างกุศลของตน ทำหน้าที่การงานของตนประสบความสำเร็จในชีวิตไง เขาวานันล่ะคือเป้าหมายในชีวิตของเขา

แต่ถ้าเรามีสติมีปัญญา จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบ พระพุทธศาสนา แล้วเราก็ตายไปด้วยประเพณีวัฒนธรรม มันก็มี กุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา ทำดี และทำชั่ว แล้วเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไปอย่างนั้นใช่ไหม ถ้ามีสติมีปัญญาขึ้นมา มันต้องมีมากกว่านี้ ถ้ามากกว่านี้ จะเริ่มต้นจากตรงไหนล่ะ

ถ้าเริ่มต้น เห็นใหม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะไง สิ่งที่ดีตรงชีวิตมา เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย มันต้องมีฝั่งตรงข้าม ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย เวลาฝึกหัดปฏิบัติ ๖ ปีมันทุกข์มันยากมาขนาดไหน นั่นนะวิธีการปฏิบัติทางโลกเขา ถ้าวิธีปฏิบัติทางโลกเขา

เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา มันมีอริยสัจ มีทางสายกลางในพระพุทธศาสนา

แล้วมันกลางตรงไหนล่ะ มันกลางอย่างไรล่ะ

เวลามีครูบาอาจารย์ขึ้นมาเนาะ ถ้ามันจะเป็นทางสายกลางในพระพุทธศาสนา มัน อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนจะเป็นที่พึ่งแห่งตน ถ้าตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ยกขึ้นสู่มรรคสู่นิพพาน สู่อริยสัจปฏิบัติของตนขึ้นมาตามข้อเท็จจริงของตน ถ้าเป็นตามข้อเท็จจริงของตน มันจะพบทางสายกลางของปัจเจกตัง สันติภูมิในหัวใจของตน

ถ้าในหัวใจของตน เราก็จะมาฝึกหัดประพฤติปฏิบัติกันอยู่นี่ไง ถ้าฝึกหัดปฏิบัติ มันอยู่ที่วาสนาของแต่ละบุคคล คนเกิดมาแล้ว สิ่งที่เขาทำมาๆ สิ่งที่เขาทำมา กรรมเก่า กรรมใหม่ ถ้ากรรมเก่ากรรมเก่าก็เป็นอำนาจวาสนาของเราเนี่ยแหละ ถ้าเป็นอำนาจวาสนาของเราเนี่ย ในปัจจุบันนี้ การคบเพื่อนการคบมิตรไฉน เวลามิตรชกชวณกันไปในทางที่ติงาม แต่ถ้ามิตรชกชวณกันไป เวลาจะดูนิสัยของคนให้ดูเพื่อนเขา เพื่อนเขามีนิสัยอย่างไร เขาก็จะมีนิสัยอย่างนั้น แล้วถ้ามันชอบอย่างนั้นมันก็เป็นคนอย่างนั้น ถ้าคนอย่างนั้น

ถ้าเรามีสติมีปัญญาขึ้นมา เราจะเอาคุณงามความดีของเราขึ้นมา ถ้าคุณงามความดีของเราขึ้นมา โดยธรรมชาติของวัฏฏะ น้ำขึ้น น้ำลง ถ้ามันมีน้ำขึ้นน้ำลง มันก็เหมือนคนเรา คนเรามีดี

และชั่ว เวลาถ้ามันคิดดีคิดงามขึ้นมา มันก็ดีงามของมันขึ้นมา เวลามันคิดร้ายๆ คิดร้าย สิ่งที่ธรรมชาติ
ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะทำอะไรก็ตามคิดว่ามันเป็นผลประโยชน์ของตนใด แต่ถ้าเป็น
ทางธรรมๆ นั้นบาปกรรมทั้งนั้น ถ้าบาปกรรมทั้งนั้นมันจะให้ผลแน่นอน

ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

ถ้าทำคุณงามความดีมันก็เป็นบุญเป็นกุศลของตน ถ้าทำความชั่วมันก็เป็นบาปอกุศลของ
ตน ถ้าทำอะไรก็ตามมันก็ให้ผลกับหัวใจของตน บุญและบาป สุขและทุกข์

น้ำขึ้น น้ำลง มันเป็นเรื่องธรรมดา เรื่องธรรมดาก็นี้ไง ธรรมะเป็นธรรมชาติ กิเลสก็เป็น
ธรรมชาติ แต่ธรรมชาติที่เป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา ถ้าเราจะเอาความจริงของเราขึ้นมา เวลา
น้ำทะเลมันหนุนนะ มันเอ่อ มันล้น มันหนุนให้ท่วมในที่ลุ่ม ท่วมชายฝั่ง ท่วมไปหมดไง เวลา
น้ำทะเลมันหนุน ถ้าที่ไหนเขามีเขื่อนของเขา เวลามันเอ่อล้นนะ มันเหมือนน้ำตกไปหมดเลย

เวลากิเลสมันหนุนนะ มันขาดสติขาดปัญญา มันทำไปตามอารมณ์นิสัยสันดานของตน ถ้า
มันทำไปตามอารมณ์นิสัยสันดานของตน สิ่งนั้นมันเป็นธรรมใหม่ มันก็เป็นธรรมชาติไป เป็น
ธรรมชาติของสิ่งมีชีวิต

ดูสัตว์สี่ สัตว์ป่าๆ สัตว์นกก่า เวลามันล่าสัตว์ มันล่าแก๊งล่ากวางเป็นอาหารของมันไป เวลา
แก๊ง เวลากวางมันหาอาหารมันก็กินพืช เวลาสัตว์นกก่ามันล่าเอาชีวิตเขาเพื่อเป็นการดำรงชีพของ
มัน นี่เวลามันทำอะไร นั่นสัตว์นกก่า

เวลากิเลสค้นหาความทะยานอยากในหัวใจของตนเวลามันเอ่อมันล้น มันขาดสติขาด
ปัญญาของมัน มันทำอะไรก็ตามมันเป็นบาปเป็นกรรมของมันทั้งสิ้น ถ้าเรามีสติมีปัญญาของเรา เริ่มต้น
ขึ้นมา น้ำขึ้น น้ำลง เวลาที่มีสติมีปัญญา น้ำขึ้น น้ำลง คนเรามันธรรมชาติของมัน ธรรมชาติของ
ความคิด ธรรมชาติไป ธรรมชาติ อวิชชาปุจฉยา สงฺขารา สงฺขาราปุจฉยา วิญญาณัง

ธรรมชาติของอวิชา ธรรมชาติของพญามาร มารมันสิ่งสถิตอยู่ในผู้ติจิตอยู่ในจิตเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เพราะเราเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม ถ้าเทวดา เห็นไหม เวลานางวิสาขาเป็นพระโสดาบัน มีดวงตาเห็นธรรม เกิดที่ไหนนะ

เวลาครูบาอาจารย์ของเราที่ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมามีอำนาจวาสนามากน้อยขนาดไหน

ฤๅษีชีไพรเวลาเขาทำสมาธิของเขา พวกนี้เกิดบนพรหม เพราะอะไร เพราะจิตเขาเป็นหนึ่ง ใจ แต่เขาเป็นพรหมก็เป็นพรหมปุถุชนนะ

แต่เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาแต่ละชั้นแต่ละตอนขึ้นมา มีอำนาจวาสนามากน้อยขนาดไหน จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ถ้าเป็นนางวิสาขามีดวงตาเห็นธรรม อย่างมากอีก ๗ ชาติ ก็เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะนี้ใจ แต่เขามีสติมีปัญญา มีสติปัญญา มากน้อยขนาดไหน เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมากน้อยขนาดไหน เวลาสิ้นกิเลส สิ้นกิเลส ไม่มีกิเลสเลย อะไรจะไปเกิด

ฉะนั้น สิ่งที่จิตเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันมีพญามาร มันมีอวิชา มีความไม่รู้ของมัน มันครอบงำของมัน ถ้ามันครอบงำมันก็ครอบงำจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะนี้ใจ ทำบาป ทำอกุศล ตกนรกอเวจีใจ พ้นจากรกเป็นชั้นๆ ขึ้นมา เวลาพ้นเป็นชั้นขึ้นมา มาเกิดเป็นเดรัจฉาน มาเกิดเป็นมนุษย์ ทำคุณงามความดีมันก็เกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม มันขึ้นลงๆ ตามแต่จิตที่มันมีบุญและบาป

เราก็ได้สร้างบุญกุศลของเรามา ถ้าสร้างกุศลมันมีอำนาจวาสนาขึ้นมา เราจะฝึกหัดประพฤติปฏิบัติของเรา ถ้าเราฝึกหัดประพฤติปฏิบัติของเราละ เวลานั้นปฏิบัติในพระพุทธศาสนา เขากลัวมาก กลัวที่ว่าทำคุณงามความดีแล้วไปเกิดเป็นพรหม มันใช้อายุยืนยาว แล้วถ้ามาเกิดเป็นเทวดาละ นี่มันเป็นเรื่องธรรมดา เพราะเวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา เราจะรู้จะเห็นหัวใจของตน

น้ำขึ้น น้ำลง ความดี ความชั่ว ความดีที่เราพยายามจะสร้างสมขึ้นมา เราจะสร้าง

ทำไมต้องสร้างสมคุณงามความดี

บุญและบาป เพราะความดีเป็นสิ่งที่มีความสุข ความดีเป็นสิ่งที่สงบสุขของเรา ถ้าเป็น
 บาปๆ มีแต่ความเดือดร้อน ความเดือดร้อนมันเผาผลาญหัวใจของตน เราก็ต้องสร้างคุณงามความดี
 ของเรา

ทำไมต้องทำคุณงามความดี

ทำคุณงามความดีก็เพื่อหัวใจดวงนี้ไง หัวใจดวงนี้ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาจนมีสัจจะมีความจริง
 ขึ้นมา ถ้ามันฝึกหัดนั่งสมาธิ ฝึกหัดสติปัญญาของตน

ถ้าเรานับถือพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนา ทาน ศีล ภาวนา ระดับของท่านๆ องค์
 สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็บริจาคเสียสละทาน ครูอาจารย์ที่ท่านเป็นทาน คำว่า “ทาน” ทานคือ
 การสละ สละความตระหนี่ถี่เหนียว

สละ บุญกิริยาวัตถุ การนั่งสมาธิๆ ทำทานร้อยพันพันหนไม่เท่าถือศีลบริสุทธิ์หนหนึ่ง ถือศีล
 บริสุทธิ์ร้อยพันพันหนไม่เท่าทำสมาธิได้หนหนึ่ง ทำสมาธิได้ร้อยพันพันหนไม่เท่าเกิดภาวนามย
 ปัญญาขึ้นมาได้หนหนึ่ง

ฉะนั้น เวลาฝึกหัดนั่งสมาธิๆ เห็นไหม ระดับของท่าน ทานก็คือการเสียสละ เวลาเสียสละ
 ขึ้นมา บุญกิริยาวัตถุ การนั่งสมาธิ เราเอาร่างกายทั้งร่างกายนี้ถวายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
 เจ้า บุญกิริยา กิริยาท่าทาง กิริยาที่เราจะอยู่สะดวกสบายของเราละ เราถวายองค์สมเด็จพระ
 สัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยการนั่งขัดสมาธิ แล้วถ้าฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมา

เวลาพระอานนท์ถามไฉนว่า “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว ชาวพุทธที่
 ระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าควรจะไปเคารพที่ไหน”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ สังฆเวชนียสถานทั้ง ๔ ไฉน

เขาก็ไปกราบไปไหว้ ไปสร้างบุญสร้างกุศล ไปหาบุญกุศลใส่หัวใจของตนเพื่อตอกย้ำให้มี
 ศรัทธามีความเชื่อให้จิตใจมั่นคงขึ้นมา แล้วถ้าเวลาเราจะฝึกหัดปฏิบัติ บุญกิริยาวัตถุ เราถวาย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วหายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โ ถ้าจิตมันสงบระงับเข้ามา พุทระ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ท่ามกลางหัวใจ

จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ทำสมาธิๆ เขาบอกเป็นตัวเป็นตน

เป็นตัวเป็นตนก็พุทระของเราไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตัวเป็นๆ สิ่งที่มีชีวิต ถ้าทำถูกต้องชอบธรรมมันจะเป็นสัมมาทิฐิ

เวลาทำแล้ว ฤๅษีชีไพรที่เขาฝึกหัดปฏิบัติเขาทำสมาธิๆ เขาเป็นมิจฉา เวลาเป็นมิจฉาแล้ว มันเห็นผิติดตั้งแต่เริ่มต้น เวลามันหลงมันไหลไปไง ถ้ามันหลงมันไหลไปเลย พวกนี้พวกที่ว่าเวลากิเลสมันหนูนัง น้ำทะเลมันหนูน มันเอ้อลั่นไปหมด เวลากิเลสมันหนูนขึ้นมาเป็นมิจฉา มิจฉาเหาะเหินเดินฟ้าเป็นอภิญา อภิญามันเป็นเรื่องปกติ เรื่องธรรมดา เรื่องของโลก เรื่องฌานโลกีย์ ใครทำได้ก็ทำได้

แต่ถ้าในพระพุทศาสนาของเราเนะ นั้นนะมงคลตื่นข่าว นอกทางในพระพุทศาสนาไป พวกเกจิอาจารย์ พวกมีฤทธิ์มีเดช พวกทำเครื่องรางของขลัง

ของเรา เราจะเอาอริยสัจ เราจะขังทุกข์ เราจะหาทุกข์ของเรา เราจะเอาทุกข์ของเรามาพิจารณา

ไ้ของขลังๆ มันขลังตรงไหน มันของชั่วควรวทั้งนั้นนะ มันเป็นเรื่องโลกๆ ใจ ถ้าเป็นเรื่องโลกๆ ขึ้นมา สิ่งฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ถ้ามันเป็นมิจฉาใจ นี่พูดถึงกำลังของจิต กำลังของจิตที่ความเห็นผิ รักษาผิ คุบาอาจารย์ที่ผิพาออกนอกกลุ่มนอกทาง

เวลาถ้าเป็นข้อเท็จจริงๆ โดยธรรมชาติจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันต้องสร้างบุญสร้างกุศลของมันมาเหมือนกัน เวลาฝึกหัดปฏิบัติมันส่งออก มันจะไปรู้ไปเห็นอย่างนั้นนะ แล้วหลงผิไปนี่กิเลสมันหนูนแล้วแหละ หนูนให้ลั่นไป ขาดสติ ขาดความยังคิด ถ้าไปรู้ไปเห็นสิ่งใด สิ่งนั้นเป็นทางเนิ่นช้า

ถ้าเวลาฝึกหัดปฏิบัติ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสจ্ঞานวิชา วิชาทำให้
เนิ่นช้า ตรัสจ্ঞานวิชา วิชาที่รู้ที่เห็น ที่เห็นแตกต่างกันไป นั่นนะความเห็นผิดทั้งนั้น ถ้าความเห็นผิด
ทั้งนั้น แล้วมันไปไหน มันล้นฝั่งไง มันเอ่อล้นไง แล้วเอ่อล้นมันขาดสตินี้ไง แล้วใครจะเป็นคนชี้
นำ
ละ

แล้วคนชี้ นำ มันอยู่ที่ความซื่อสัตย์สุจริตของตน อยู่ที่วาสนา ถ้าวาสนานะ ถ้ามันเป็นปกติ
สุข เห็นใหม่ เพราะเราทำความปกติสุข แต่ถ้ากิลีสหนุนนะ มันล้นเอ่อขึ้นไป มันเห็นแล้ว มันรู้
มันเห็น มันเป็นความจินตนาการ เป็นความรู้ความเห็นของจิต มันเป็นได้หลากหลายนัก

เราศึกษาทางวิชาการมา เราศึกษา เรามีการศึกษา เราจะจบแต่ละชั้นแต่ละตอน มันมีการ
สอบ มีการวัดผล มีการต่าง ๆ ทั้งสิ้น แล้วนี่การศึกษา การศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าไง นักธรรมตรี นักธรรมโท นักธรรมเอก เวลาศึกษาบาลีตั้งแต่ประโยคที่ ๑ ที่ ๒ ที่
๓ ที่ ๔ ถึง ๙ ประโยค เขาก็มีการวัดความรู้ทั้งนั้นนะ

แต่เวลาเราจะฝึกหัดปฏิบัติของเรา เวลาจิตมันสงบขึ้นมา มันมีกำลังของมันขึ้นมา มันไปรู้
ไปเห็น เรามีสติปัญญาตรวจสอบใหม่ เรามีปัญญาวัดผลใหม่ ถ้าไม่มีวาสนาอะไรเลย มันก็ไม่มีสิ่ง
ใดเป็นขึ้นเป็นอันทั้งสิ้น แต่เมื่อมีอำนาจวาสนาขึ้นมา สิ่งนี้เป็นความจริงใหม่

เวลาลงทุนลงแรงโดยการฝึกหัดปฏิบัติใหม่นี้ละ เวลาจิตมันจะสงบแต่ละครั้งแต่ละคราว
แสนยาก เวลาสงบขึ้นมา โอ้โฮ! มหัศจรรย์ๆ

มหัศจรรย์ในอะไร มหัศจรรย์ในอารมณ์ความรู้สึกอย่างนั้นใช่ไหม

แล้วมหัศจรรย์ โอ้โฮ! พระพุทธศาสนามหัศจรรย์ พระพุทธศาสนามหัศจรรย์

มหัศจรรย์ตรงไหน

พระพุทธศาสนา เห็นใหม่ ทาน ศีล ภาวนา แล้วเวลามีทาน ทานก็สละความตระหนี่ถี่
เหนียว สละความเห็นผิด สละความเคยชิน สละมันบ้างหรือเปล่า สิ่งที่เราที่เห็นนะ นั่นนะคือวาสนา
ของตนนั่นแหละ แล้วถ้ามันจะให้เข้าทางสู่พระพุทธศาสนาไป

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้เองโดยชอบ ในการฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ ความเพียรชอบ ความเพียร ความวิริยะ ความอุตสาหะ ตั้งแต่เวลาเราเป็นฆราวาส ทางโลกเขาบริษัท ๔ โครชยันหมั่นเพียร ใครทำหน้าที่การงานด้วยรู้จักประหยัดมัธยัสถ์ เขาจะประสบความสำเร็จในชีวิตของเขา สิ่งที่มีการกระทำมันวัดผลกันมาตั้งแต่นั้น มันวัดผลมาตั้งแต่จิตนิสัยของตน ถ้าจิตนิสัยของตนมีอำนาจวาสนามากน้อยขนาดไหน

ถ้ามีอำนาจวาสนา โดยธรรมชาติของคนก็ต้องควรมีการศึกษาก่อน เข้าไปศึกษาธรรมะของพระพุทธเจ้าเป็นภาคปริยัติ ปริยัติขึ้นมา ศึกษาทรงจำธรรมวินัยแล้วให้ฝึกหัดปฏิบัติ

เวลาศึกษาๆ มาด้วยความทุกข์ความยากนะ ทำหน้าที่การงานสิ่งใดก็แล้วแต่ มันต้องลงทุนลงแรงทั้งนั้น ถ้าลงทุนลงแรงทั้งนั้น แต่การศึกษานะ ศึกษาโดยภาคทฤษฎี ด้วยการท่องจำ ด้วยการศึกษาดูด้วยสมอง ด้วยสัญญา ด้วยความจำ ด้วยการทรงจำธรรมวินัย

แต่เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา สิ่งนั้นถ้ากิเลสมันหนูนสูง กิเลสมันหนูนสูงมันก็ว่ามันมีความรู้ มันมีทิวฐิมานะ กิเลสมันพลิกใจ กิเลสมันบังเงาใจ มันสำคัญตนว่ามีความรู้ความเห็นใจ นี่ทำความสงบของใจไม่ได้

ทำความสงบของใจไม่ได้คือทำจิตใจของเราให้เป็นกลางไม่ได้ ถ้าทำความสงบของใจไม่ได้ เพราะมันทำสิ่งใดมันออกรู้หมดนะ มันออกรู้ได้เห็นของมันนะ แล้วออกรู้ได้เห็นนะ แล้วถ้ากิเลสมันหนูนสูงขึ้นมาะ สิ่งนั้นเป็นธรรมๆ เป็นธรรมด้วยธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นภาคความจำ เป็นสัญญา มันไม่เป็นข้อเท็จจริงของเรา ถ้าเป็นข้อเท็จจริงของเรา มหัศจรรย์แล้ว

พอจิตสงบนะ มันมีความสุขของมัน โดยธรรมชาติ สัพเพ ธมมา อนตตตา สัพเพ ธมมา อนตตตา ธรรมทั้งหลายเป็นอนัตตา แต่ถ้าทางโลกเป็นอนิจจัง สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง มันแปรสภาพของมัน ไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอัน แต่ถ้าเราฝึกหัดปฏิบัติของเรา จิตเราสงบเข้ามา มันเกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วดับไป ของชั่วคราวทั้งสิ้น

แล้วเวลาเราฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา เราสงบระงับขึ้นมา เราคิดว่าสิ่งนั้นเป็นสมบัติของเรา

ใช่ เป็นสมบัติของเรา แต่สมบัติพื้นฐาน สมบัติเริ่มต้น มันไม่ใช่สมบัติตามความเป็นจริง เพราะมันยังไม่สมบูรณ์แบบในหลักพระพุทธศาสนา ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับด้วยวิธีการ

วิธีการนี้ ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจบ ๙ ประโยค มรรค ๘ ท่องกัน ปากเปียกปากแฉะ แต่ถ้าข้อเท็จจริงมันสมดุลงับใจของเราหรือไม่ ใจของเรา เราจะทำความเข้าใจ ๔๐ วิธีการในทางไหน

ถ้ามีสติปัญญา เราเทียบเคียงธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นมา มันเท่าทัน กิเลสเราทั้งสิ้น พอเท่าทันกิเลสของเราทั้งสิ้น เพราะอะไร มันข้อเท็จจริงไง

ภาคทฤษฎี ปรัชญา นี่ข้อเท็จจริง ข้อเท็จจริงธรรมและวินัย ศาสดาของเรา แต่เวลาเราปฏิบัติ ขึ้นมา ข้อเท็จจริงที่เกิดจากใจของเราละ

นี่ไง น้ำขึ้น น้ำลง น้ำขึ้น น้ำลง มันเป็นเรื่องปกติธรรมดาของสิ่งมีชีวิต มีธาตุ ๔ และชั้น ๕ แต่ถ้าจิตมันสงบขึ้นมาละ จิตมันเป็นหนึ่งที่ไม่พาดพิงอารมณ์ มันไม่เป็นกลาง มันเป็นตัวของจิต ถ้า ตัวของจิต นี่ข้อเท็จจริง ตัวของจิตเพราะอะไร

เพราะสมาธิเป็นตัวตน ก็ตัวตนไง ก็พุทธะไง ก็ผู้รู้ไง ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตัวเป็นๆ ใจ แต่ความรู้ของเราละ ถ้ามันยกขึ้นสู่วิปัสสนาได้

โดยธรรมชาติมันมีโลกกับธรรม โลกคือสามัญสำนึก โลกคือบุญและบาปของเรา โลกคือ สัญชาตญาณของเรา โลกคือความรู้ความเห็นของเรา นี่เรื่องโลกๆ ทั้งนั้น โลกเพราะอะไร โลกก็ผลของวิภวัญเิง โลกเพราะการเกิดไง เพราะการเกิดเป็นมนุษย์นี่ไง โลกทั้งนั้นนะ เกิดมาจริงตาม สมมุติ เกิดจริงๆ เป็นมนุษย์จริงๆ แล้วชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุดจริงๆ ทำบุญและบาปก็เป็น อำนาจวาสนาของแต่ละบุคคล

แต่ถ้ามีอำนาจวาสนา เราก็ทำ บุญและบาปเราก็ทำ ทาน ศีล ภาวนา เป็นสามเส้า สามเส้า เพื่อส่งให้การฝึกหัดประพฤติปฏิบัตินี้ราบรื่น แต่ถ้าเราจะเอาปฏิบัติอย่างเดียว เอาปฏิบัติให้ แน่นอน ก็ใช่ ถ้ามีวาสนาทำได้ เจริญ แต่เวลาทำแล้วมันล้มลุกคลุกคลานไป

คำว่า “ล้มลุกคลุกคลาน” คือผลของการปฏิบัติมันไม่หนักแน่นไง แต่ถ้าเป็นทาน ศีล ภาวนา มันสามเฝ้า มันตั้งแล้วมันมั่นคงของมัน ถ้ามันตั้งแล้วจิตมันคงของมัน เราก็จะฝึกหัดปฏิบัติของเรา ขึ้นมา

ถ้าฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา เริ่มต้นจากการฝึกหัด ฝึกหัดจากจิตของตน ภาคปฏิบัติ ปฏิบัติจิตต ภาวนา ภาคปฏิบัติต้องหาจิตของตนให้พบ ถ้าหาจิตของตนให้พบแล้ว สิ่งอื่นมันจะเริ่มต้นจากการ ฝึกหัด เพราะสมถกรรมฐาน สมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐาน สมถกรรมฐานยกขึ้นสู่วิปัสสนา

ถ้าสมถกรรมฐาน เราหาตัวของตนไม่ได้ อตุตา หิ อตุตโน นาโถ ไม่ได้ เราจะปฏิบัติอะไร ปฏิบัติเพื่อเจ้อ ปฏิบัติจินตนาการ ปฏิบัติธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้สมบูรณ์ แบบในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กลัวผิด กลัวถูก เลยไม่รู้ไม่เห็นอะไรเลย

แต่ถ้าเอาจริงเอาจังขึ้นมา ทำความสงบของใจเข้ามา กว่ใจสงบ เราต้องต่อสู้กับอะไรบ้าง เวลา กิลีสหนุสูงไง นั่งสมาธิขึ้นมาเจ็บปวดทั้งนั้นนะ นั่งสมาธิขึ้นมา

เวลาทำบุญทำกุศล ใ้อโฮ! คนเต็มบ้านเต็มเมือง เวลาให้ปฏิบัติเหลือก็คน แล้วปฏิบัติตาม ความเป็นจริงมีมากไหม

ปฏิบัติแล้วให้ได้ตามความเป็นจริง ถ้าได้ตามความเป็นจริง สิ่งทีธรรมะขององค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าสมบูรณ์แบบมาก ไม่มีสิ่งใดจะขัดจะแย้งกัน มีแต่หยาบ กลาง ละเอียด

หยาบๆ สิ่งทีจำได้ๆ ก็สาธุ มันก็สมบูรณ์แบบในภาคความทรงจำ ภาคความทรงจำนะ ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ถ้าไม่มีภาคความทรงจำ พระพุทธศาสนาจะยืนยาวมาสองพันกว่าปีอย่างไร สิ่งทีสองพันกว่าปีที่ยืนยาวมาได้เพราะการจดจารึก การมุขปาฐะต่อเนื่องกันมา แล้วถ้ามีครูบา อาจารย์ที่ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาจนถึงที่สุดแห่งทุกข์ก็เป็นผู้เป็นสมัย เป็นผู้เป็นคราว มันอยู่ที่ สหชาติเกิดพร้อมกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ถ้ามีวาสนานะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเล็งญาณเข้าข่าย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาโปรดเลย เพราะมนุษย์มันเยอะ โปรดไม่เท่า มันเหลือบ่ากว่าแรงมากมาย แต่ถ้าที่ไม่มีอำนาจวาสนาล่ะ

คูลี เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ไม่มีอำนาจวาสนา ได้นับถือพระพุทธศาสนาใหม่ เวลานั้นนับถือพระพุทธศาสนา ชาวพุทธๆ “ไอ้โน่นก็เป็นกรรม ไอ้โน่นก็เป็นบาป ไอ้ย! มันวุ่นวายไปหมดเลย”

ตั้งสติให้ดี เอาใจของตนให้ได้

ถ้าเอาใจของตนให้ได้ สิ่งนี้มันมหัศจรรย์ในใจของตนเลยละ มันมหัศจรรย์ในความเป็นมนุษย์ เพราะมนุษย์มีกายกับใจ

เราเกิดมาเรามีร่างกายนี้ เราทำหน้าที่การงานเพื่อปัจจัยเครื่องอาศัยเพื่อดำรงชีวิต บวชเป็นพระ บวชเป็นพระขึ้นมาก็มีปัจจัย ๔ เหมือนกัน แต่เป็นปัจจัย ๔ แบบพระเิง ปฏิสังขา โยนิโส แม้แต่การนุ่งห่มต่างๆ ให้มีสติสัมปชัญญะตลอดเวลาเพื่ออยู่กับปัจจุบันนี้ ถ้าอยู่กับปัจจุบันนี้ เวลาจะฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา เริ่มต้นจากสติปัญญาในปัจจุบันนี้ ปัจจุบันนี้เวลาฝึกหัดปฏิบัติเข้ามา จิตตภาวนาๆ ทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจสงบระงับแล้วศึกษา พยายามแสวงหา พยายามฝึกหัดๆ

ผู้ที่ฝึกหัดปฏิบัติถ้าไม่มีครูบาอาจารย์ แล้วเขาฝึกหัดของเขา “ทำสมาธิแล้วปัญญาจะเกิดเอง สมาธิแล้วปัญญาจะเกิดเอง”

ถ้าปัญญาจะเกิดเอง ฤๅษีซีไพรเป็นพระอรหันต์ไปหมดแล้ว เวลาทำสมาธิแล้วปัญญาจะเกิดเองนั่นเพื่อเจ้อ แล้วเพื่อเจ้อขึ้นมาแล้วนะ ถ้ามีความเห็นผิด ความหลงผิด แล้วตัวเองไม่มีหมีมีคณะ ไม่มีครูบาอาจารย์คอยชี้แนะ กิเลสมันเอ่อล้น กิเลสมันหนูนสูง ว่านี่เป็นข้อเท็จจริง เพราะทำได้แค่นั้น

แต่เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านปฏิบัติมา บุคคล ๔ คู่ สิ่งนี้เห็นหมดเลย เห็นหมดแล้วมันสังเวช
โง่ สังเวช เพราะว่ารู้ได้แค่นี้ แล้วเวลาถ้าไม่มีวาสนา กิลีสมนุนสูงนะ มันเถียงปากเปียกปาก
แฉะ

“ประชาธิปไตย ใครปฏิบัติเองก็รู้เอง”

รู้อะไร รู้โดยที่แค่กิลีสมนุนเอ้อลัน แล้วทรงจำธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
แล้วก็เถียงปากเปียกปากแฉะไปอย่างนั้นนะ แล้วก็ทิวสิฐิมานะว่าสิ่งนั้นเป็นความจริง เป็น
ประชาธิปไตย มันเป็นธรรมๆ

ก็เป็นธรรมของบุคคลคนคนนั้น วาสนาของเขาแค่นั้น

แต่ถ้าเขามีสติปัญญา เวลาศึกษาค้นคว้าแล้วเทียบได้เลย บุคคล ๔ คู่ เวลาบุคคล ๔ คู่
มาตรฐานของมัน สังโยชน์ ๑๐ พระโศดาบันละสังโยชน์ ๓ พระสัทธาคามี กามราคะ ปฏิฆะอ่อนลง
พระอนาคามี สักกายทิฐิ วิจิจจณา สีลัพพตปรามาส กามราคะ ปฏิฆะขาด เวลาจะยกขึ้นสูงนะ สิ่ง
ที่ละเอียดลึกซึ้ง รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา มันมีทิวสิฐิมานะใหม่

มันมียิ่งกว่ามี แต่ไม่รู้

ทั้งๆ ที่เป็นมานะนะ เราเสมอเขา สำคัญว่าเสมอเขา สำคัญว่าสูงกว่าเขา สำคัญว่าต่ำกว่า
เขา เราต่ำกว่าเขา สำคัญว่าต่ำกว่าเขา สำคัญว่าเสมอเขา สำคัญว่าสูงกว่าเขา เราสูงกว่าเขา
สำคัญว่าสูงกว่าเขา สำคัญว่าเสมอเขา สำคัญว่าต่ำกว่าเขา

เราสูงกว่าเขาก็สำคัญว่าสูงกว่าเขา ก็สำคัญตนก็จบไป ตัวเองไม่รู้ตัวหรอก แต่คนรอบข้าง
เห็นหมด

ถ้าเป็นธรรมๆ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านไม่เห็นมีตัวมีตนของท่านเลย เวลาเข้าไป
อุปัฏฐากอุปัถัมภ์ท่าน ท่านแค่ให้เป็นบุญกุศลของผู้ที่อุปัฏฐากนั้นเพื่อเป็นบุญเป็นกุศลของเขา ถ้า
เป็นบุญกุศลของเขา บุญกุศลนั้นมันจะไปสะเทือนใจ สิ่งใดที่ทำแล้วมันจะ เอ๊ะ! เอ๊ะ! เอ๊ะ! ถ้า เอ๊ะ!
นั้นใช้ได้ ตรวจสอบของเราตลอดเวลา

การศึกษาจบ ๙ ประโยค เขาต้องทดสอบตรวจสอบ เขาต้องทดสอบของเขา วัดความรู้ว่า
ข้อเท็จจริงอย่างไร

ไฉนนี้เป็นจริงเราเห็นอะไร เรา รู้จักอะไร เราไม่รู้จักอะไร เราไม่เห็นอะไรเลย มันเป็น
ธรรมตรงไหน

เวลามันเป็นธรรมๆ นะ ดุสิต คนเกิดมามีกายกับใจ เวลาว่างกายๆ นี้ไง ร่างกายนี้ธาตุ ๔ ดิน
น้ำ ลม ไฟ เวลาธาตุมันปั่นป่วนมันเจ็บไข้ได้ป่วย เวลาน้ำ น้ำลงเท้า บวม เวลามันบวมที่ไหน ไป
ทางการแพทย์ปัจจุบัน เขาไปเจาะดูคน้ำออก นี่เวลาร่างกายมันเจ็บไข้ได้ป่วย แล้วใจล่ะ

ใจเวลามันทุกข์มันยาก ใจมันมีความวิตกกังวล ชีวิตนี้มาจากไหน เกิดมาเป็นคนมาจาก
ไหน ไม่รู้หรอก โดยธรรมชาติใครๆ ก็อยากรู้อดีตชาติ แล้วก็ไปให้เขาไปหลอกกัน

เราจะเกิดบนภพใดชาติใด นั่นอดีตอนาคต แก้กิเลสไม่ได้ แต่เราเชื่อ เราเชื่อเพราะว่าเรามี
ธรรมและวินัย มีศัสตรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบุพเพนิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณ
อดีตอนาคต มันมีอดีตอนาคต ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา อาสวัภษญาณทำลายอวิชชาใน
หัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการมรรค ๘

แต่อ่านาจวสนาของคนไฉน เราเริ่มต้นฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาไฉน จากปุถุชนคนหนามีกายกับใจๆ
นี้ไฉน เวลาฝึกหัดปฏิบัติจิตตภาวนาๆ ก็ค้นหาจิตเราเนี่ย หาหัวใจที่สัจจะความจริงขึ้นมาให้พบกับ
เรา

ขณะหาหัวใจเป็นสัจจะความจริงมันก็มีมีความสุขแล้ว มีความสุขเพราะจิตมันสงบระงับ สุข
อื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี แต่กว่าจิตสงบได้เกือบเป็นเกือบตาย ถ้าเอาตามข้อเท็จจริง

แต่ถ้าปฏิบัติแล้วน้ำขึ้นน้ำลง มีสุขมีทุกข์ มันก็มีเป็นสมาธิบ้าง เป็นสัญญาอารมณ์บ้าง มัน
เป็นบ้างๆ เพราะอารมณ์มันสับสนไฉน อะไรเป็นอารมณ์ อะไรเป็นสมาธิ คราวที่เป็นอารมณ์ เออ!
มันก็ว่างๆ ก็มีความสุขดี แต่มันก็เป็นปกติธรรมดา แต่ถ้ามันลงสมาธิ เออ! มันรู้สึกถึงเท่าทัน

อารมณ์ทั้งหมด มันปล่อยวางได้ แล้วมันมีกำลังของมัน แล้วมันสุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี นี่มันแตกต่างไง มันแตกต่าง

อาการของจิต จิตนี้เป็นได้หลากหลายนัก จะจินตนาการเรื่องอะไรก็ได้ ก็ได้หมายความว่า มันจินตนาการแต่เราไม่รู้ เวลามันเป็นไป มันเป็นไปทั้งหมดทั้งสิ้น เราก็ไม่รู้ เรารู้แต่อารมณ์ แล้วเราเชื่อตามอารมณ์นั้นไป เราไม่ได้ทดสอบตรวจสอบของเรา

ถ้ามันทดสอบตรวจสอบของเรา เห็นไหม เริ่มต้นเราทำความสงบของใจเข้ามา ทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจสงบระงับแล้วมันมีความปกติสุข แล้วความปกติสุข เราเลือกเอา เลือกเอา สิ่งที่ว่ามันเคยว่างๆ ว่างๆ มันสวดยอารมณ์ของมัน แล้วผลข้อเท็จจริงเป็นอย่างไร ถ้าข้อเท็จจริงมันไม่เป็นจริง แต่ถ้ามันเป็นสัมหล่น เขาเรียกบุญเก่า

มากมาย เวลาจิตสงบระงับแล้วจะเห็นกาย

คำว่า “เห็นกาย” กายนี้เกิดขึ้น นี่อาการของจิตที่มันรู้เห็นต่างๆ ฉะนั้น รู้เห็น ถ้ามันรู้ของมัน อย่างนั้น นั่นนะสัมหล่น สัมหล่นคือบุญเก่า ถ้าบุญเก่ามันรู้เห็นของมันอย่างนั้นนะ มันพิจารณามัน ก็แตกต่าง แต่อันนี้มันคำว่า “สัมหล่น” มันไม่ได้เกิดจากการบริหารจัดการจิตตภาวนาโดย ปัจจุบันธรรม มันเป็นบุญและบาป แต่มันก็บอกถึงอำนาจวาสนาของคนไง

แล้วถ้าเขาจริงเขาจ้งขึ้นมามันก็ต้องทำแบบนี้แหละ แต่ต้องเป็นอริยสัจ ทุกข์ เหตุให้เกิด ทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ โดยความเพียรชอบธรรม ถ้าความเพียรชอบธรรม เริ่มต้นนี้แหละ เริ่มต้นจากฝึกหัดปฏิบัติที่จะหาหัวใจของตนนี้แหละ

เวลาครูบาอาจารย์ที่ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาไง การฝึกหัดยากอยู่ ๒ คราว คราวเริ่มต้นนี้ คราว เริ่มต้นนี้เพราะอะไร เพราะกิเลสมันร้อยเปอร์เซ็นต์นะ คำว่า “กิเลสร้อยเปอร์เซ็นต์” คือสิทธิของเรา มันเป็นสิทธิของเราเลย มันเป็นสิทธิของเรา มันเป็นอำนาจวาสนาของเรา มันเป็นการกระทำของเรา มันเป็นธรรมของเรา แล้วเป็นจริงไหม

เวลาเป็นจริงๆ ขึ้นมา มันถึงเห็นว่าโทษของกิเลสมันร้ายกาจนัก โทษของกิเลส โทษของกิเลสก็โทษของทิวภูมิมานะของเรานี้แหละ โทษของกิเลสก็โทษ เราตั้งมั่นของเรานี้แหละ แต่ถ้าเรามีสติปัญญา เรามีสังขะ สังขะคือตั้งใจ

กับตั้งมั่น ถ้าตั้งมั่นมันก็ถ่มมันไปไง แต่ถ้ามีสังขะ อะไรจะเกิดขึ้น ไข่หรือไม่ใช่ จริงหรือไม่จริง ถ้าไม่จริงต้องตรวจสอบ คำว่า “ตรวจสอบบ่อยครั้งเข้า บ่อยครั้งเข้า” นี้แหละ ชำนาญในวสี ชำนาญในวสีๆ

เริ่มต้นปฏิบัติ ครูบาอาจารย์ที่ปฏิบัติมาก็ล้มลุกคลุกคลานทั้งนั้นนะ แต่เวลาคนที่ฝึกหัดปฏิบัติเป็น ปฏิบัติเป็น ปฏิบัติเป็นหมายความว่าได้บุคคลคู่ที่ ๑ เพราะมันเข้าช่อง เข้าช่อง ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์

เห็นกาย เหตุให้เกิดทุกข์ ตัดทอนความทะยานอยาก เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม เห็นสติปัญญา ๔ สติปัญญา ๔ มันตามแต่อำนาจวาสนาของแต่ละบุคคล ถ้าอำนาจวาสนาของบุคคลเกิดจากสมุทัย ตัดทอนความทะยานอยาก ตัดทอน ภาวตัดทอน วิภวตัดทอน นี่คือสมุทัย นี่คือตัวกิเลส นี่คือตัวสร้างสรรค์ สร้างพลิกแพลงให้เราง ให้เราเข้าใจไม่ได้

ทำไมเราทำของเรามันเป็นวิทยาศาสตร์ ก็เป็นการกระทำที่เหมือนกัน อันเดียวกัน แต่ทำไมมันไม่เหมือนกัน

มันไม่เหมือนกันตรงตัดทอนความทะยานอยาก ตรงสมุทัยนี้แหละ แต่ตรงสมุทัย เราจะไปจับตรงไหนเป็นตรงสมุทัยละ เพราะสมุทัยนี้เป็นนามธรรม

กิเลสนี้เป็นนามธรรมๆ นามธรรมเพราะอะไร เพราะจิตตภาวนา จิตนี้เป็นนามธรรม จิตนี้เป็นนามธรรม มีปัญามาร มีลูกหลานของมาร มีครอบครัวของมารเป็นสมุทัยอยู่ในหัวใจของตน ถ้าอยู่ในหัวใจของตน เวลาเราไปเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม เห็นไหม ทุกข์ควรกำหนด ทุกข์ควรกำหนด

เราจะไปกำหนดสมุทัยที่ตรงไหน เราไปกำหนดที่กิเลสที่ตรงไหน เพราะกิเลสเป็นนามธรรม แต่กิเลสมันอาศัยอะไร

หลวงปู่มั่นบอกไว้ กิเลส บ้านของมันคือฐิติจิต

บ้านของมัน ถ้าบ้านของมันอยู่ที่ฐิติจิต จิตมันถึงสงบได้ยาก อยู่ที่ฐิติจิต อยู่ที่จิตเดิมแท้ แล้วสิ่งที่ส่งออกมาทั้งหมดมันเป็นอารมณ์ทั้งสิ้น

ความคิดไม่ใช่จิต จิตไม่ใช่ความคิด ความคิดเกิดจากจิต

ถ้าความคิดเป็นจิต เวลาความคิด เราหลงลืมความคิด ความคิดมันหายไป ทำไมเราไม่ตาย จิตมันยังอยู่ไง เพราะอะไร เพราะผู้รู้ สิ่งที่ถูกรู้ สิ่งที่ถูกรู้คืออารมณ์ทั้งสิ้น สิ่งที่ถูกรู้คืออารมณ์ คือความสุขความทุกข์ที่เราพอใจ มันถึงกระทบใจ กระทบกับจิตของเราไง

ฉะนั้น เวลาทำสมาธิๆ เราก็พยายาม สิ่งที่ถูกรู้ เรากำหนดจิตของเราไม่ได้เพราะเราเป็นผู้ฝึกหัดใหม่ เราถึงต้องกำหนดสิ่งที่อารมณ์ สิ่งที่อารมณ์ อารมณ์เรากำหนด เพราะกำหนดพุทโธๆ มันเป็นสมมุติทั้งนั้นนะ

เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาเขาถึงข้าๆ ใจ “มันก็เป็นสมมุติเหมือนกัน พุทโธก็เป็นสมมุติ ก็บอกให้ละสมมุติ แล้วทำไมไปสมมุติทำไม”

อ้าว! ก็ให้สมมุติขึ้นมาให้มันเป็นจริงเป็นจัง สมมุติขึ้นมาให้มันมี อตตตา หิ อตตโน นาโถ สมมุติจนตัวตนของตน ตอนนี้จิตตภาวนาไง สมมุติขึ้นมา จากสมมุติ แต่เดิมาก็สมมุติเหมือนกัน อารมณ์ความรู้สึก ความยึดมั่นถือมั่นทั้งหมดเป็นสิ่งที่ถูกรู้ ถูกรู้โดยจิต โดยนามธรรม เราถึงกำหนดว่า “เราจะแก้กิเลส เอาอาวุธมาจะฆ่ากิเลสเลย”

เอาสัมมาทิฐิ เอาสติ เอาปัญญาได้ นี่คืออาวุธที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามอบไว้ให้ แล้วไปศึกษา ศึกษาเป็นภาคทฤษฎี เวลาจะฝึกหัดก็ต้องทำขึ้นมา อาวุธเราก็ต้องสร้างของเราขึ้นมา

เราบอกเราจะเอาอาวุธ จะไปฆ่ากิเลส

กิเลสเป็นนามธรรม แล้วอาวุธที่จะไปฆ่ามัน ก็ต้องเกิดจากจิตของเรานี่ ถึงเป็นจิตตภาวนา
ไฉ่ แล้วจิตตภาวนา เวลาเราจะทำความสงบ อารมณ์ๆ มันวางอารมณ์

ใหม่ๆ มันวางอารมณ์ก็ยิ่งเก้อๆ เชนๆ แต่ถ้ามันเห็นตามความเป็นจริงนะ ปัญญาอบรม
สมาธิมันจะเห็นชัดมากเลย หยุดคิดนี้ หยุดคิด ไม่เสวย หยุดคิด ไม่เสวยสัญญาอารมณ์ มันถึงเป็น
ตัวของมัน แต่มันก็ต้องคิดอีกเพราะมันสันตติ มันเป็นสิ่งธรรมชาติ โลกกับธรรม กายกับใจ

เวลาโลก โลกก็คือความรู้ความเข้าใจของเรา นี่โลก ธรรมยังไม่มี ศีลาธรรมะขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ยังฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาไม่ได้
ตามความเป็นจริง ที่เรามาภาคปฏิบัติๆ ขึ้นมา เราก็จะภาคปฏิบัติ จะเอาตามความเป็นจริงของใจ
เราขึ้นมา

สาธุ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ศึกษา ศึกษาไว้มาเป็นอาวุธ อาวุธเข้าไป
ประหัตประหารกับกิเลส ความเห็นผิด ความเข้าใจผิด แล้วเวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ถ้าใจเราเป็น
จริงขึ้นมา โอ้โฮ! มัน โอ้โฮ! ขึ้นมาเลยนะ ข้อเท็จจริง เห็นของจริงนะ

เห็นของจริง อตุตา หิ อตุตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ตนจะแก้ไขตน จิตตภาวนา จิตจะ
แก้จิต พระปฏิบัติๆ จิตแก้จิต จิตของตน จิตเป็นสัมมาสมาธิแล้วถ้ายกขึ้นสู่วิปัสสนาได้ เห็นกาย
เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม นี่สติปัฏฐาน ๔

สติปัฏฐาน ๔ เวลาพิจารณา พิจารณากาย พิจารณาเวทนา พิจารณาจิต พิจารณาธรรม
พิจารณาให้เป็นไตรลักษณ์ๆ ให้กิเลสมันละมันวาง มันละมันวาง เห็นใหม่ ถ้าจะฆ่ากิเลสก็จับกิเลส
ฆ่ามันเลย

กิเลสเป็นนามธรรม กิเลสอาศัยกาย อาศัยเวทนา อาศัยจิต อาศัยธรรม นี่สิ่งให้ถูกรู้ แล้วก็
เป็นเครื่องร้อยรัดสังโยชน์ยึดมันถือนั่นตามแต่จริตนิสัยของแต่ละบุคคล

ฉะนั้น เวลาเราฝึกหัดปฏิบัติ ถ้าสิ่งใดเกิดขึ้น อย่างที่ว่าสัมผัส เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม นั่นคือสัมผัสทั้งนั้น แต่ถ้าจิตสงบแล้วจิตรู้จิตเห็นโดยสติสัมปชัญญะ มันจะเข้าสู่อริยสัจ

เริ่มต้นมันเกิดโดยสัมผัส สัมผัส หมายความว่า เราไม่ได้กำหนด ไม่มีสติสัมปชัญญะที่ควบคุมดูแล แต่ถ้าเราน้อมไปเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม โดยสัมมาสมาธิ พอมันจับต้องขึ้นมา จับแล้วค่อยๆ วิปัสสนาอ่อนๆ คือเริ่มฝึกหัดปัญญา คือเดินปัญญาของตน

ถ้าปัญญาของตนมันหมุนได้ ธรรมจักรจะเกิดขึ้น วิธีการดับทุกข์ด้วยมรรค ๘ จะเกิดขึ้น เรา จะรู้เราจะเห็นเลยละ ดำริชอบ งานชอบ เพียรชอบ สติชอบ สมาธิชอบ โอ๊ะ! โอ๊ะ! โอ๊ะ! มหัศจรรย์ ในใจของตน นี่ต้องเป็นข้อเท็จจริงเป็นกิจจะลักษณะนะ แต่เวลาฝึกหัดใหม่เราจะเอาอย่างนี้ จะเอาอย่างไร

เราจะเอาแบบนี้ จะเอาแบบครูบาอาจารย์เทศนาว่าการ จะทำให้มันสมบุรณ์แบบ สมบุรณ์แบบตรงไหน กิเลสดิบๆ กิเลสกืดขวางทั้งนั้น จำไว้ ที่เราทุกข์เรายากเพราะผลของกิเลสบีบคั้นทั้งนั้น

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าได้เสวย ถ้าได้เห็นจริง มันมหัศจรรย์ แต่สิ่งที่เราเห็นไม่ได้ รู้ไม่ได้ เพราะตาบอดหูบอดโดยกิเลสมันอ้างอิง มันไปเอาของปลอมๆ เอาของเทียมๆ ที่สัญญาอารมณ์จำได้หมายรู้มาบ่อนให้ แล้วเราก็ล้มลุกคลุกคลานเพราะกำลังเราไม่มี กำลังเรา แยกแยะไม่ได้ เราก็ต้องเห็นไปตามนั้น พอเห็นไปตามนั้นก็ว่าสิ่งนั้นเป็นจริงๆ

มันเป็นความจำ จะจริงได้อย่างไร

ถ้ามันเป็นความจริง ถ้าจิตสงบแล้วเห็นสติปัญญา ๔ วิปัสสนาอ่อนๆ ฝึกหัดใช้ปัญญา แล้วถ้าภาวนามยปัญญา มันเกิดขึ้นมันชัดๆ มันชัดเจนในใจของตนว่า สุตมยปัญญา จินตมยปัญญา ภาวนามยปัญญา มันแตกต่างกันอย่างไร โลกียปัญญาฯ วิทยาศาสตร์ สามัญสำนึกมนุษย์ที่คิดกัน อยู่เนี่ยมันเป็นอย่างไร แล้วเวลาเกิดภาวนามยปัญญา มันเกิดจากอะไร

มันเกิดภาวนามยปัญญา มันเกิดจากสิ่งที่กิเลสเป็นนามธรรมๆ แล้วถ้าจักรมันเคลื่อนไป แล้ว จักรมันจะรู้เท่ารู้ทันของมัน ถ้ารู้เท่ารู้ทันมันเกิดการปล่อยวาง เวลาเกิดการปล่อยวาง เห็นใหม่ เวลาทำความเข้าใจของใจเข้ามา สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี สุข สุขในสัมมาสมาธิ เวลาพิจารณา ใช้ปัญญาๆ ไป ถ้ามันใช้ปัญญาไปแล้วถ้ามันพิจารณาเท่าทันของมัน มันปล่อยวางๆ ปล่อยวางเขา เรียกตทังคพหาน คือชั่วคราวๆ พอชั่วคราวๆ ขึ้นมามันมีความมหัศจรรย์ของมัน แต่อย่าไว้ใจนะ

เวลาพิจารณาไปแล้วพอมหัศจรรย์ เหมือนคนไม่เคยเห็น ไม่เคยรู้ ไม่เคยเห็น พอรู้เห็นขึ้นมา ก็คิดว่าตัวเองประสบความสำเร็จแล้ว นั่นแหละการปฏิบัติ

เพราะเราเห็นครกขึ้นภูเขาไง มันลำบากลำบากบนแสนเข็ญ พอได้รับรสของการปล่อยวาง รส ของเวลาปัญญา มันหมุนมันมหัศจรรย์ พอมันปล่อยวางมันลืมตัว คิดว่าเป็นผล คิดว่าเป็นผล

แต่ถ้ามีครูบาอาจารย์คุ้มครองดูแลนะ สิ่งนั้นผ่านไปแล้ว เวลาฝึกหัดปฏิบัติก็ทำอย่างเดิม นั่นแหละ ทำแบบเดิมแต่ต้องเป็นปัจจุบัน ไม่ใช่ทำแบบเดิมโดยอาศัยอยากได้สิ่งที่เคยเป็น ถ้าอยาก ได้สิ่งที่เคยเป็น นั่นคือสัญญาแล้ว นั่นคืออดีต

แต่ถ้าทำแบบเดิมให้เป็นปัจจุบันของตน มันจะเกิดขึ้นแบบนี้ พิจารณาซ้ำๆ มันก็ปล่อยวางๆ ครั้งแล้วครั้งเล่าๆ ตั้งสติให้ดี ความเพียรให้ชอบ แล้วฝึกหัดปฏิบัติให้สมบูรณ์แบบของเรา

เวลาสมบูรณ์แบบของเราะ ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา มรรคสามัคคี เวลามัน สมดุลของมัน มันสมุจเฉตพหานนะ นิโรธ ดับ นี่ผลของการปฏิบัติ

ถ้าผลของการปฏิบัติ ถ้านิโรธขณะชัดเจนนะ ดังแขนขาด สังกโยชน์ ๓ ขาดต่อหน้า ตายต่อหน้า จะเริ่มเห็นกิเลสตาย ตาย ตาย ถ้ากิเลสตายนั้นนะสมบูรณ์แบบ นี้แหละสมบัติของชาวพุทธ เพราะมีดวงตาเห็นธรรมไง

ดวงตาเห็นธรรม คนอยู่ในโสมะที่ไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอัน เริ่มเข้าสู่ฝั่ง เท้าแตะพื้น เท้าแตะ ธรรมะ แตะภพ แตะหัวใจของตน ภาวสะวะภพนั้นมีดวงตาเห็นธรรม รู้เลยว่าเกิดอีกก็ชาติ เกิดดับ อย่างไร

มนุษย์เกิดมาจากไหน

เกิดมาจากท้องพ่อท้องแม่ ใช่ สิ่งนี้การเกิดเป็นมนุษย์ พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของเรา พ่อแม่ให้ชีวิตนี้ ใช่ เกิดในวัฏฏะ ผลของวัฏฏะ เกิดจากพ่อจากแม่ แต่จริงๆ เกิดจากเวรจากกรรมของสัตว์ ถ้าเวรกรรมของสัตว์แล้วเราฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ละกรรม กรรมชั่ว กิเลสร้าย ด้วยความสมุจเฉทปหาน ขาด สิ่งที่จะต้องเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไม่มีต้นไม่มีปลาย จบ อีก ๗ ชาติ แล้วฝึกหัดปฏิบัติต่อเนื่องไป ถ้ามีอำนาจวาสนานะ ถ้ามีอำนาจวาสนาก็พอใจของตน

ถ้าคำว่า “พอใจ” เห็นใหม่ เวลาเราฝึกหัดปฏิบัติ เวลาครูบาอาจารย์ของเราเขาเรียกว่าติด เวลาหลงผิดมันติดใจ ถ้าติดอย่างนั้น คนเราเกิดมา เกิดมาเมื่อมีกรรมของสัตว์ เราเกิดมาร่วมภพ ร่วมชาติกันเหมือนขยะ ขยะเวลาลอยน้ำมันมาบรรจบกันแล้วมันก็แยกออกจากกันไป นี่คือผลของวัฏฏะ

สิ่งที่จิตเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ถ้ามันได้สร้างบุญสร้างกรรมของมันมา มันมีการกระทำของมันมา สิ่งที่เราทำแต่ะฝั่ง แต่ะภพ มันไม่ไปกับเขา มันไม่ไปกับเขา เวลาต้องเกิดอีก ๗ ชาติ เกิดแล้วมันก็มีจุดยืนของเขา มันแตกต่างกับปุถุชนคนหนาใจ

ชีวิตนะ ผลของวัฏฏะเหมือนขยะ เหมือนเศษสวะไหลไปตามน้ำ ไหลไปไม่มีต้นไม่มีปลาย ไปแปะคนโน้น ไปแปะคนนี่ เกิดกับไฉ่นั้น เกิดกับไฉ่นี้ เกิดแล้วเกิดเล่า

แต่ถ้าเราฝึกหัดปฏิบัติของตนๆ เห็นใหม่ มรรคสามัคคี มัคโค มรรคสิ่งที่เราฝึกหัดปฏิบัติ ขึ้นมาเป็นสมบัติของใจดวงนั้น นี่ไง ภาคปริยัติเราศึกษาทรงจำธรรมวินัย ภาคปฏิบัติมันชัดๆ นะ สมบัติของใจดวงนั้น ใจดวงนั้นมีคุณธรรมในใจ ถ้าใจดวงนั้นมีคุณธรรมในใจนะ ไม่ลูบไม่คลำไ้ พระโสดาบันไม่ลูบไม่คลำในศีล ไม่ถือมงคตื้นข่าว ไม่ออกนอกพระพุทธศาสนาเด็ดขาด เพราะมันรู้ชัดกลางหัวใจ

ปุถุชนคนหนา เห็นใหม่ เวลาคนเขาเข้ารีต คนเขาเปลี่ยนศาสนา ขายจิตขายวิญญาณ

เวลาเราฝึกหัดปฏิบัติจิตตภาวนา จิตมันเข้าถึงภวาสวะเข้าถึงภพ มันจะไปลุ่มไปคล้ำได้
อย่างไร นี่พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ สงฆ์องค์แรกของโลก พระอัญญาโกณฑัญญะ แล้วมันจะ
หลงผิดไปได้ได้อย่างไร มันถึงไม่ลุ่มไม่คล้ำไง มนุษย์ก็เหมือนมนุษย์เหมือนกัน พระปฏิบัติถ้ามีดวงตา
เห็นธรรมก็พระเหมือนกัน ร่างกายเหมือนกันแต่จิตใจไม่เหมือน จิตใจแตกต่างกัน นี่บุคคลคู่ที่ ๑

ถ้าคู่ที่ ๒ คู่ที่ ๒ ก็ทำความสงบให้มากขึ้น ถ้าทำความสงบของใจแล้วออกแสวงหาสติปัฏ
ฐาน ๔ จะพิจารณาอย่างเดิมก็ได้ เวลาครูบาอาจารย์พิจารณากายฯ ๔ ชั้นตอน

เวลาหลวงตาพระมหาบัว เริ่มแรกท่านพิจารณาเวทนา ผ่านขั้นแรกด้วยเวทนา เวลาขั้น ๒
ผ่านด้วยกาย กายแยกเป็นธาตุ ๔ ชั้น ๓ ท่านพิจารณาอสุภะ ขั้นสุดท้ายท่านจุดและต่อม พิจารณา
จิต

แต่ครูบาอาจารย์ส่วนใหญ่แล้วพิจารณากายก็กายอย่างหยาบ กายอย่างกลาง กายอย่าง
ละเอียด ถ้าพิจารณาจิต ถ้าพิจารณาได้ พิจารณาจิตก็เป็นจิตล้วนๆ ขึ้นไปเลย แต่ละบุคคล ครูบา
อาจารย์แต่ละองค์ไม่เหมือนกัน ไม่เหมือนกันด้วยอำนาจวาสนา ด้วยอำนาจวาสนาทำมามาก ทำ
มาน้อยแค่นั้น ขณะเล็กขณะใหญ่ เวลาขณะๆ เวลามันแตกต่างกันอย่างไร เวลาพิจารณาไป
โลกธาตุนี้ไหวๆ ไหวๆ ไหวอย่างไร ธาตุ ๔ มันระบือลือลั่นท่ามกลางหัวใจของตนอย่างไร ถ้ามันเป็น
จริงนะ ครูบาอาจารย์ที่ปฏิบัติไปแล้วมันยืนยันทกลางหัวใจดวงนั้น

แต่ของเรา เราทำอย่างไรก็ได้ให้เป็นประโยชน์กับเรา

มีพระปฏิบัติใหม่เยอะมาก เวลาฝึกหัดปฏิบัติแล้วจะเป็นพระอรหันต์ทรงอภิญญา ๖ จะเป็น
พระอรหันต์เหาะเหินเดินฟ้า ฉะนั้น จะทำแบบนั้น ตั้งใจ แต่ปฏิบัติไปแล้วล้มลุกคลุกคลานเจียนตาย

เพราะเวลาชาวพุทธเราไป ปฏิบัติตามแนวทางสติปัฏฐาน ๔ กาย เวทนา จิต ธรรม เพราะ
คนเกิดมามีกายกับใจ พิจารณาจิตๆ พิจารณานามธรรมล้วนๆ ถ้าพิจารณากายๆ พิจารณากายยัง
แตกต่างกันหลากหลายไปมากมาย เพราะครูบาอาจารย์ที่ท่านฝึกหัดพิจารณา กาย บัญญาสนา
แตกต่างกัน ถ้าบุญวาสนาแตกต่างกัน แต่ข้อเท็จจริงให้มันเป็นความจริง

ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา ข้อเท็จจริง ปัจจัยตั้ง สนุทธิฐิโก มันหลอกตัวเองไม่ได้ไง หลอกตัวเองไม่ได้ แต่เวลาฝึกหัดปฏิบัติกิเลสหลอกได้ กิเลสหลอกแล้วหลอกเล่าๆ หลอกในการพิจารณา กายนี้แหละ

พิจารณากายๆ กำลังพอหรือไม่พอ ถ้าฝึกหัดปฏิบัติ เรานี้รู้ ถ้ามีสติมีปัญญาพิจารณาไปแล้ว ถ้าพิจารณากายโดยการเห็นภาพ มันจะแปรสภาพให้รู้ให้เห็นอย่างนั้นละ แล้วแปรสภาพได้ถ้าจิตมันไม่มีกำลัง มันอ่อนไปครั้งๆ กลางๆ มันอ่อนไปมันจะไป ไปได้ครั้งหนึ่งหยุด ถ้ามันเป็นจิตที่มีกำลัง พิจารณากายไปแล้ว พับ! จบกระบวนการเลย เพราะมันไวไง มันเร็วไง มันเร็วเพราะอะไร

ความคิดเร็วกว่าแสง เวลาปัญญามันเกิดมันจะรวดเร็วมาก รวดเร็วมากเพราะอะไร เพราะกิเลสมันจะอยู่ที่ไหน ปัญญามันจะไล่ต้อนเข้าไปตลอด มันจะหลบหลีกที่ไหน เพราะกิเลสมันก็หลบอยู่ในใจเรานี่ มันหลบอยู่ในเปลือก ในมุขอับในหัวใจของตน เวลาปัญญามันไล่ต้อนกิเลสเข้าไป เห็นใหม่

เวลาฝึกหัดปฏิบัติ ถ้าเริ่มต้นปฏิบัติไม่ได้มันก็ล้มลุกคลุกคลานด้วยความทุกข์ความยาก เวลาฝึกหัดปฏิบัติไปแล้ว ถ้าฝึกหัดปฏิบัติจนยกขึ้นสู่วิปัสสนา ถ้ามันมีสติมีปัญญาไล่ต้อนกิเลสไป มันลงทุนลงแรง มันมีกำลังของมัน มันมหัศจรรย์ในหัวใจของตน มันมีความเพียรนะ ความเพียรชอบ แล้วความเพียรมันทำด้วยความภูมิใจ

แต่มีการกระทำสิ่งใดก็แล้วแต่ สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา ธรรมทั้งหลายเป็นอนัตตา อยู่ที่การคุ้มครองดูแลรักษาให้ถูกต้องชอบธรรม เดียวมันอึดตึกิลมถานุโยคมันก็เลยไป กามสุขัลลิกานุโยค มันก็บอกว่ามันประสบความสำเร็จ มันเป็นความจริงแล้ว

นี่กิเลสในใจ เพราะกิเลสมันอยู่ที่สติจิต

สิ่งที่เราฝึกหัด เราเริ่มถากเริ่มถาง นี่เป็นลูกเป็นหลานมัน เวลายกขึ้นสู่บุคคลคู่ที่ ๒ มันละเอียดลึกซึ้งขึ้น เราก็ต้องใช้สติปัญญาให้มากขึ้น แล้วไม่คาดหมาย ไม่คาดหวังว่ามันจะเป็นอย่างที่เราเคยเป็น

เพราะเริ่มต้นจับ เป็นความสามารถของเราจับให้ได้ จับกาย จับเวทนา จับจิต จับธรรม แต่ถ้าพิจารณาไปแล้วเวลามันจะจับ มันจะจับ จับลงหรือมันเป็นความจริงโดยความสมบูรณ์แบบของธรรม ไม่ใช่จับด้วยการคาดหมาย มันเป็นสัญญาณะ

เวลาฟังครูบาอาจารย์ของท่าน ท่านปฏิบัติอย่างนั้น เราก็อยากให้เป็นแบบท่าน เพราะคิดว่าถ้าเป็นแบบท่านถึงจะถูก แต่ถ้าเป็นแบบเรามันจะผิด แต่ความจริงไม่ใช่ มันต้องเป็นแบบเรา แต่แบบเราให้สมบูรณ์แบบ

คำว่า “สมบูรณ์แบบ” คือมันมีสติสัมปชัญญะรอบคอบ แล้วทำซ้ำทำซากโดยการกระทำของเรา มันต้องเป็นแบบของเรา มันจะเป็นแบบเหมือนกับใคร เหมือนคนอื่นไม่ได้ เหมือนกับใคร เหมือนคนอื่นไม่ได้ ก็เป็นของเขา

เวลาของครูบาอาจารย์ที่ท่านเทศน์ว่า การ เวลาขณะจิต เวลาวิทยานิพนธ์ของแต่ละองค์ เราก็สาธุนะ เราชื่นชม เราพอใจมาก แต่เวลาเราฝึกหัดปฏิบัติ เราจะเอาของเรา เราจะเอาความจริงของเรา มันไม่เป็นแบบนี้หรอก มันจะเป็นแบบของเราละ ถ้ามันถูกต้องชอบธรรม

แต่ถ้ามันจะเป็นแบบนี้ๆ นั่นคือเป็นคตินิธรรม คือเอาคุณธรรมของท่านมาตีแผ่ มาเป็นสารตั้งต้น แล้วเราพยายามฝึกหัดของเราให้มันเป็นข้อเท็จจริง แล้วมันเป็นจริงนะ ไม่เหมือนหรอก มันจะเป็นของเรา

เวลาสมุจเฉตพหุทาน มันสมุจเฉตพหุทานอย่างไร แล้วสมุจเฉตพหุทานเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป บุคคลคู่ที่ ๑ คู่ที่ ๒ คู่ที่ ๓ โอ้โฮ! การฝึกหัดประพฤติปฏิบัติรุนแรงที่สุด นี่ไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาอาสาชกขยัญญานทำลายอวิชชาไง เวลา มารมันคร่ำครวญร้องไห้ เรือนยอดของเรือน ๓ หลัง สิ่งทีรุนแรงที่สุดคือนางตัณหา นางอรดี ความโลภ ความโกรธ ความหลง นี่ตัวร้ายนัก ตัวร้ายเพราะอะไร เพราะมันเป็นรากฐานของจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เรื่องกามราคะ เรื่องจิตวิญญาน สิ่งนี้มันเป็นต้นหลักเลย

แล้วธรรมชาติของสัตว์ ธรรมชาติของคน ธรรมชาติต่างๆ ไม่ต้องไปศึกษาค้นคว้าเรื่องกาม มันมีอยู่ในหัวใจของมันโดยธรรมชาติ แล้วเวลาเข้าไปเผชิญหน้ามันถึงต้องเป็นมหาสติไง ถ้าไม่เป็นมหาสติ จับไม่ได้ หาไม่เจอ

สำคัญที่สุด การขุดคุ้ยค้นคว้ากาย เวทนา จิต ธรรม แต่ถ้ามันรู้มันเห็นของมันโดยมหาสติ มหาปัญญา

ถ้าเห็นกายเป็นอสุภะๆ เห็นไหม พิจารณากายขั้นที่ ๑ พิจารณากายขั้นที่ ๒ ถ้าพิจารณา กายขั้นที่ ๓ จะเป็นอสุภะ อสุภะมันคู่กับกามราคะ อสุภะคู่กับสุภะ อสุภะคือจิตสงบเห็นกายเป็น อสุภะ ถ้าเป็นกิเลสมันจะเป็นสุภะ มันจะเป็นกามราคะ ปฏิฆะ

ปฏิฆะคือขโมย ปฏิฆะคือความชอบ ปฏิฆะคือฉันทะ คือความพอใจ ถ้าความพอใจมัน ลึกซึ่งอยู่ในหัวใจดวงนั้น ถ้ามันลึกซึ่งอยู่ในหัวใจดวงนั้น ถ้ามันเป็นฉันทะ มันก็เป็นกามในใจ ถ้า เป็นกามราคะมันก็เป็นเรื่องของโลก

ถ้ามันเป็นอสุภะ มันพิจารณาของมันด้วยสติด้วยปัญญา แล้วอสุภะมันก็พลิก มันก็พลิก ของมัน เป็นอสุภะเยี่ยมอย่างนั้น เป็นอสุภะอย่างนี้ เป็นอสุภะแล้วเรามีกำลังพอใหม่ ไม่มีกำลังพอ ณะ มันจะเป็นสัญญาหมด ถ้าเป็นสัญญา ปัญญา มันไม่เท่าทัน

นี่ไง นางตัณหา นางอรติ ความโลภ ความโกรธ ความหลงนี่แหละ นี่แหละคือกำลังสำคัญ กำลังที่ครอบงำวิญญูะทั้งหมดตั้งแต่เทวดาลงมา

สิ่งที่เป็นกามราคะ เป็นอสุภะ ถ้าอสุภะจริงๆ ขึ้นไป ถ้าอสุภะ ถ้ามันจับต้อง มันพิจารณา ของมัน มันจะรุนแรง รุนแรง พอมันตีกลับใจ

เห็นไหม เวลาเราพิจารณาได้ มีกำลังได้ เราพิจารณาไป กิเลสมันก็หลบมันก็ซ่อน ถ้าเรา พิจารณาของเราไปไม่ได้ กิเลสมันก็โหมใส่ โหมใส่ น้ำป่าใง สิ่งที่มีนกระทบรุนแรงไง กระทบของเรา เราก็ต้องตั้งสติปัญญา เวลาฝึกหัดปฏิบัติถึงคู่ที่ ๓ มันมหัศจรรย์ มหัศจรรย์ที่ว่าข้ามพ้นกิเลส อย่างไร จะเป็นสติ มหาสติอย่างไร แล้วพิจารณาอสุภะๆ อสุภะอย่างไร

แล้วถ้ามันพิจารณาจิต เห็นใหม่ ภาย เวทนา จิต ธรรม ถ้าพิจารณาธรรม พิจารณาจิตกับ ธรรมารมณณ์ ถ้าธรรมารมณณ์ขึ้นมา เวลามันจับมันต้องของมัน มันแยกของมัน ชั้นอย่างหยาบ ชั้น อย่างกลาง ชั้นอย่างละเอียด

เพราะถ้ามันทำลายชั้น ความโกรธ ความโลภ ความหลง ถ้ามันพิจารณาของมันตรงนี้ เวลาพิจารณามันปล่อย ใส่อโฮ! แต่มันก็ปล่อยชั่วคราวคราวเท่านั้น เพราะสิ่งที่กิเลสมันลึกซึ้ง กิเลส มันครอบงำมานาน แก่นของกิเลส

ซ้ำแล้วซ้ำเล่าๆ แล้วพิจารณาพลิกแพลงตลอดเวลา เวลามันขาดนะ มันสะเทือนเลื่อนลั่น กลางหัวใจเลยละ เพราะมันไม่เกิดตั้งแต่เทวดาลงมาแล้ว พระอนาคามีเกิดบนพรหม ๕ ชั้นเท่านั้น

ทำไมยังเกิดอีกล่ะ

เกิดเพราะเรื้อนยอดยังอยู่ไง กิเลสอยู่ที่ฐิติจิตไง กิเลสอยู่ที่ฐิติจิตเห็นใหม่ จิตของเรา จิตที่อยู่ ในหัวอกนี้ มันมีกิเลสครอบงำมันอยู่ แล้วเวลาฝึกหัดปฏิบัติใหม่จะทำสมาธิ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน จิตตภาวนา แล้วจิตเวลามันพิจารณาของมันไป มันละกิเลสเป็นขั้นเป็นตอน ตั้งแต่หลานมัน ลูกมัน มันเจอพ่อแม่มันนี่แหละ

สิ่งที่กำลังใหญ่ของกิเลส กำลังใหญ่ เรื้อน ๓ หลังเป็นกำลังสำคัญ เป็นกำลังที่ครอบงำจิตได้ ตลอดเวลา แล้วจิตไม่พ้นจากกำลังแม่ทัพในการครอบงำจิตวิญญาณของโลก

พิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่าๆ เวลามันสมมุจเฉทปะทาน ขณะ นิโรธ ดับ ดับแล้วมันยังมีเศษส่วน ของมัน พรหม ๕ ชั้น พิจารณาอย่างไร จับอย่างไร นี่โลกใจ สิ่งที่ว่ามันเป็นกามราคะ ปฏิฆะไง สิ่ง ที่มันเป็นฉันทะไง พิจารณากาย พิจารณาซ้ำเข้าไป ถึงเวลามันละเอียดเข้าไปมันไม่ใช่กายแบบนี้ แล้ว มันเป็นกายที่เศษส่วนที่เหลือซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนหมดเกลี้ยงเลย

เรื้อนยอดยของเรื้อน ๓ หลัง กิเลสอยู่ที่ฐิติจิต แล้วจะจับอย่างไรล่ะ ค้นคว้าอย่างไร

เวลาฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ ครูบาอาจารย์ที่ท่านฝึกหัดมา เริ่มต้น ยากตั้งแต่ขั้นเริ่มต้น เพราะเริ่มต้น ผู้รู้ สิ่งที่ถูกรู้ อารมณณ์กับความรู้สึกเป็นเหมือนกันหมดเลย แยกอย่างไรให้มันเป็น

สัมมาสมาธิได้ ยกขึ้นสู่วิปัสสนา วิปัสสนาอ่อนๆ กำลังพยายามสะสาง บุคคลคู่นี้ ๑ ถ้าภาวนาเป็นภาวนาได้ ภาวนาเป็น มันจะดำเนินการเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป

เวลาครูบาอาจารย์ที่ฝึกหัดปฏิบัติ ครูบาอาจารย์ส่วนใหญ่หลายๆ เลย ติดตรงนี้ ติดเพราะว่าพิจารณาอสุภะ สุกะ แล้วเศษส่วนแล้วเข้าใจว่าจบ เพราะได้ชำระเรื้อน ๓ หลัง ความโลภ ความโกรธ ความหลง จบแล้ว พิจารณาเศษส่วนแล้วเข้าใจว่าเป็นเรื้อนยอด แต่ความจริงไม่เห็นเรื้อนยอด

การเห็นเรื้อนยอด เวลาเข้าไปสู่ภวาสวะ เข้าไปสู่ภพ เข้าสู่จิตเดิมแท้ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ที่คำถามใจ อุปกิเลสๆ กับกิเลสมันแตกต่างกันอย่างไร

อุปกิเลส อุปกิเลสใด ความว่าง ความสว่างไสว มันสว่างไสวในตัวมันเองนะ ทำสมาธิๆ คนที่มีอำนาจจิตสงบแล้วสว่าง สว่างนั้นมันก็เป็นแสง แต่ถ้าตัวจิตของมันเอง ตัวภพ ตัวที่อวิชชา เรื้อนยอดของจิต เรื้อนยอดของสิ่งมีชีวิต เป็นที่อยู่ของสูติจิต เป็นที่อยู่ของอวิชชา ของเรื้อนยอด

มีครูบาอาจารย์ที่ดั่งามคอยประคอง คอยแนะคอยนำ

คอยแนะคอยนำมันไม่พังหรอก มันได้แย้งตลอดว่าไม่มี ว่างหมด ทั้งๆ ที่ว่าเต็มหัวใจ

นั่นแหละคือตัวจริงของจิตเดิมแท้ นั่นแหละจิตเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ นั่นแหละตัวปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิวิญญาณ ไม่ใช่วิญญาณในขั้น ๕ ไม่ใช่กายกับใจๆ นั่นเลยมาหลายขั้นตอนแล้ว แล้วกว่าจะชุดค้น กว่าจะค้นคว้า กว่าจะมีอำนาจวาสนา แคร้รู้แค่เห็นใจ

นี่ไง เวลาหลงตาท่านแสวงหาค้นคว้าไป สว่างไสว มหัศจรรย์ เห็นทุกอย่างไปหมด ก็ถือตัวถือตนไป เข้าใจว่าธรรมเกิด ธรรมมาเตือน แสงสว่างเกิดจากจุดและต่อม จุดก็จุดของจิต ต่อมาก็ต่อมที่จิต

ครูบาอาจารย์ที่ท่านฝึกหัดปฏิบัติตามความเป็นจริง ถ้าท่านจะรู้ท่านจะเห็นของท่าน ถ้ารู้ถ้าเห็นของท่าน นี่เป็นปัญญาญาณ ญาณที่ละเอียดลึกซึ้ง ไม่ใช่ความคิด ไม่ใช่สิ่งที่เป็นขั้น ไร้สาระ

มาก สิ่งที่เป็นความจริงจะเป็นปัญญาญาณ ปัญญาญาณอันนั้นถ้ามีสติปัญญาเท่าทัน ปัญญาจะ
พลิกคว่ำ พลิกฟ้าคว่ำดิน

นี่ไง เวลาฝึกหัดปฏิบัติไ้ แค่ข้างกระดิกหู ฐุแลปลิ้น แต่ฝึกหัดปฏิบัติมาก็ภพก็ชาติ ปฏิบัติ
มาจนมีอำนาจวาสนามากน้อยแค่ไหน

ถ้าเป็นสัจจะเป็นความจริงนะ พลิกฟ้าคว่ำดิน จบ

จากที่กิเลสมันเอ่อล้น จากที่ความจริง น้ำขึ้น น้ำลง สุขและทุกข์ ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาด้วยสติ
ด้วยปัญญา มหาสติ มหาปัญญา ด้วยปัญญาญาณคว่ำพลิกภพพลิกชาติ พ้นจากวัฏฏะ เอวัง